ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาล เป็นข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการใช้ ทรัพยากรในการให้บริการพยาบาล แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีการศึกษาต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลใน หอผู้ป่วยพิเศษ โรงพยาบาลพะเยา คังนั้นการศึกษาแบบพรรณนาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ค้นทุนกิจกรรมการพยาบาลในหอผู้ป่วยพิเศษ โรงพยาบาลพะเยา สำหรับผู้ป่วยโรคความคันโลหิต สูง โรคเบาหวาน และโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลในช่วงวันที่ 13 มีนาคม 2549 ถึง วันที่ 1 พฤษภาคม 2549 ในช่วงเวลาคังกล่าวมี บุคลากรทางการพยาบาลที่ ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยพิเศษ จำนวน 23 คน และผู้ป่วยด้วยโรคความคันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง จำนวน 35 ราย การศึกษาครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ต้นทุน ของแคปแพลนและคูเปอร์ ที่ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย พจนานุกรมกิจกรรมการพยาบาล แบบบันทึกปริมาณเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล และแบบบันทึกข้อมูลต้นทุนค่าแรง ค่าวัสคุสิ้นเปลือง ค่าลงทุน ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ค่าดัชนีความตรง ของเนื้อหาเท่ากับ .93 และความเที่ยงของการสังเกต เท่ากับ 1 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ พรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

- 1. ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลต่อการนอนโรงพยาบาลเครั้ง ในผู้ป่วยโรคความคัน โลหิตสูง เท่ากับ 1,661.87 บาท คิดเป็นสัดส่วน ต้นทุนค่าแรง: ต้นทุนค่าวัสดุสิ้นเปลือง: ต้นทุนค่า ลงทุน เท่ากับ 73.46: 12.11: 14.43
- 2. ต้นทุนสำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวาน เท่ากับ 2,576.52 บาท คิดเป็นสัดส่วน ต้นทุน ค่าแรง: ต้นทุนค่าวัสคุสิ้นเปลือง: ต้นทุนค่าลงทุน เท่ากับ 62.05: 25.65: 12.30
- 3. ค้นทุนสำหรับผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง เท่ากับ 2,857.75 บาท คิดเป็นสัคส่วน ต้นทุนค่าแรง: ค่าวัสคุสิ้นเปลือง: ค่าลงทุน เท่ากับ 63.18: 24.89: 11.93

ผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้บริหารทางการพยาบาลสามารถนำผลการศึกษาต้นทุนกิจกรรม การพยาบาลไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการบริหารการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การ จัคสรรอัตรากำลังทางการพยาบาล และการกำหนดอัตราค่าบริการพยาบาลในหอผู้ป่วยพิเศษ โรงพยาบาลพะเยา Cost of nursing activity are important data for assessing the effectiveness of resource utilized in providing nursing services. However, there is no reported cost of nursing activities in Private Unit, Phayao Hospital. This descriptive study aimed to examine cost of nursing activities in Private Unit, Phayao Hospital for patients with Hypertension, Diabetes mellitus and Chronic obstructive pulmonary disease admitted to this hospital during March 13, 2006 to May 1, 2006. During that time there were 23 nursing personnel worked in Private Unit and 35 patients with Hypertension, Diabetes mellitus, and Chronic obstructive pulmonary disease. The conceptual framework for cost analysis was introduced by Kaplan and Cooper composed of 4 steps. The instruments used in this study consisted of a nursing activity dictionary; record forms for the data of labor cost, capital cost, material cost and time spent in nursing activities. The content validity index of these instruments was .93 and the interrater reliability of observation was 1.00. Data was analyzed by descriptive statistics.

The results of this study were:

- 1. The cost of nursing activities for patient with Hypertension was 1,661.87 Baht and the proportion of labor costs: material costs: capital costs was 73.46: 12.11: 14.43.
- 2. The cost of nursing activities for patient with Diabetes mellitus was 2,576.52 Baht and the proportion of labor costs: material costs: capital costs was 62.05: 25.65: 12.30.
- 3. The cost of nursing activities for patient with Chronic obstructive pulmonary disease was 2,857.75 Baht and the proportion of labor costs: material costs: capital costs was 63.18: 24.89: 11.93.

The nursing administrators can used the results of this study as databases in managing resource effectiveness, allocating nursing staff, and determining the price of nursing activities in the Private Unit of Phayao hospital.